

ČESKOBRAĚKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

100.

VÝROČÍ ZALOŽENÍ HUŠOVY KAPLE V UHŘÍNĚVSI

Obsah

Jiří Ort: Vstupní zamyšlení	3
Z Památníku Českobratrské církve evangelické	5
Michal Klich: Kostel Českobratrské církve evangelické, Husova modlitebna	5
Tomáš Trkovský: 100 let	10
Jindřiška Krpálková: Malá myšlenka o velké věci...	13
Pavel Zoubek: Farář Petr Hudec (administrace listopad 2000 až září 2002)	14
Vlasta Janík: Vzpomínky na Mauthausen	16
Pavol Bargár: Evanjelický zbor v Uhříněvsi a Říčanoch: spoločenstvo v pohybe	19

Vstupní zamyšlení

Jiří Ort

V tomto roce si připomínáme 100. výročí postavení evangelického kostela v Uhříněvsi. Husovy kaple, jak ji nazvali naši předkové. Samozřejmě, že si nepřipomínáme pouze postavení budovy jako takové, ale především všechno to, co se v ní a kolem ní událo. Lidi, kteří do tohoto kostela přicházeli a pro které přítomnost na bohoslužbách, na biblických hodinách, na svatbách, na rozloučeních, byla důležitým orientačním bodem jejich životů.

Stačí, když nahlédneme do sborníčku k 90. výročí postavení našeho kostela a objeví se nám před očima dlouhá řada pamětníků, které si za těch 10 let náš Pán povolal k sobě. Sestra Libuše Votavová, manželé Sanderovi, manželé Zejfartovi, bratr farář Jaroslav Voříšek, sourozenci Jiří Petřík a Alena Dobrovolská roz. Petříková a jejich sestřenice Iva Hájková, bývalá kurátorka našeho sboru sestra Vlasta Petrásková, bratr Augusta, sestra Voříkovská z Říčan. Dlouhý výčet těch, kteří byli zmíněni v onom prvním sborníčku – a to jsem nezmínil ty, kteří byli zásadními postavami pro život sboru a součástí sborníčku nebyli. Hodně myslím na bratra Michala Vybírala. A to jsem určitě na někoho zapomněl.

To, co mě těší, je, že Pán Bůh nezapomíná na nikoho. Tématem minulého sborníčku bylo Ježíšovo podobenství o hořčičném zrnku. O 10 let později se mi ukazuje jako zásadní pro život sborového společenství a pro jeho svědectví jeho okolí nikoliv podobenství, ale jedna částička Ježíšova příběhu. Ale vlastně také podobenství. Pro mě podobenství celého Ježíšova života – nasycení 5000 z 6. kapitoly Markova evangelia.

Představuji si, jak sestry a bratři, generace za generací, v našem sborovém společenství přicházeli k Ježíši Kristu, tomuto zdroji života, v naději, že jim nejen dá sílu do jejich životů, ale také je ujistí, že tady mají své místo. Že jim dá životní kotvu. Ujistění, že tady, na tomto místě v Husově kapli v Uhříněvsi, se setkají s přijetím, tak jako se kdysi kolem Ježíše z Nazareta setkaly s přijetím zástupy kdesi v Palestině.

Toto spojení lidí nadějí nabízenou Ježíšem z Nazareta, kterého i my vyznáváme jako Spasitele, jako dárce života, otevírá oči a především srdce nás všech pro ty, kdo hledají přijetí svého života uprostřed bouří tohoto světa. V tom vidím smysl sborového společenství kolem evangelického kostela v Uhříněvsi, jehož 100. výročí si v tomto roce připomínáme.

Z Památníku Českobratrské církve evangelické

Druhá kazatelská stanice sboru klimentského jest v Uhříněvsi. V tomto městě čítajícím méně nežli 3000 obyvatelů byl konán na počátku května 1920 na náměstí tábor lidu, kterého se za církev českobratrskou účastnil i far. Řepa z Velimi. Pod vlivem jeho řeči řada občanů projevila přání, aby uspořádány byly čbr. Služby Boží v místě. Br. Štolc, rolník z Benic, tlumočil přání toto far. Bednářovi v Praze a ten vykonal 25. května 1920 na náměstí služby Boží, jichž se účastnili i četní členové sboru klimentského. Po službách Božích, jež byly v blízkosti sochy Jana Nepomuckého, se přihlásilo k českobratrské církvi asi 65 členů. Další bohoslužby se konaly na radnici, jež byla propůjčena většinou jednoho hlasu českobratrské církvi k tomuto účelu. Při sčítání lidu se napočetlo již asi 300 českých bratří v Uhříněvsi. Počet vzrostl od té doby na 581 duší s okolím. Uhříněves přináležela ke sboru škvoreckému; pro vzdálenost a špatné spojení byla přefarena ke sboru klimentskému v Praze a utvořena r. 1922 kazatelská stanice. Téhož roku byla zřízena nedělní škola, jež se těší přízni dítek i dospělých. V čele práce stojí od počátku výbor, jehož předsedou jest br. V. Košek, tesařský mistr v Uhříněvsi, a bratří a sestry z Uhříněvsi, Benic a Hájku.

R. 1922 bylo zakoupeno od města stavební místo na budoucím náměstí ve výměře 217 sáhů po 27 Kč. Stavba modlitebny se stala r. 1923 nevyhnutelnou pro vzrůstající počet členů a malou místnost na radnici. Plány na modlitebnu udělal br. Arch. Blecha z Prahy a základní kámen položen byl dne 1. července 1923 při slavnosti Husově, při níž slavnostní řeč měl far. Šebesta z Peček. Po slavnosti bylo s velikou láskou a pílí od všech údů mladého sboru přistoupeno ke svážení stavebních hmot. Poněvadž se jeví jak v Uhříněvsi tak v okolí značný zájem pro církev českobratrskou, jest položen základ pro samostatný sbor. Modlitebna odevzdána 7. září 1924

Kostel Českobratrské církve evangelické, Husova modlitebna

Michal Klich

Před bitvou na Bílé hoře byla Uhříněves v rukou vyznavačů kalicha, teprve v době protireformace byla zavedena katolická víra. Katolicismus se utvrdil v době vlastnictví uhříněveského panství Liechtensteiny. Kořeny

českobratrské církve v Uhříněvsi jsou daleko hlubší. Obyvatelé z okolí Uhříněvsi se v roce 1782 výrazně podíleli na ustavení samostatného sboru českých evangelíků augšpurského vyznání (luteránů) z Prahy a okolí. Žádost podaná na Gubernium 7.11.1782 byla schválena již 13.11. Toleranční patent císaře Josefa II. stanovil podmínku k ustanovení samostatného sboru - minimálně 100 rodin. Získání tohoto počtu bylo po více jak stopadesátiletém decimování evangelíků protireformačním tlakem velmi obtížné. Nakonec žádost obsahovala 106 rodin, a tak byla splněna podmínka patentu. Úsilí a pevná víra nebyly marné, což dokazuje fakt, že z 99 rodin o 290 duších (bez 7 formálních rodin českého evangelického sboru v Praze) bylo 24 rodin (75 osob) z Uhříněvsi a blízkého okolí, tento okrsek dodal více jak čtvrtinu členů. Z Benic 7 rodin (27 osob), z Kuří 5 rodin (19 osob), z Pitkovic 6 rodin (15 osob), z Uhříněvsi 1 rodina, z netluckého dvora 1 rodina, z Lipan 2 rodiny, z Nupak 1 rodina a z Herinku 1 rodina. Vzdáleně můžeme ještě uvažovat o 4 rodinách v Hostivaři a o 2 v Jirnech, sporné je lokalizování Hájů se 2 rodinami.

Velikost a významnost evangelického okrsku v okolí Uhříněvsi podtrhuje to, že v samotné Praze se ke sboru přihlásilo pouze 15 rodin (36 osob), dále 15 rodin (59 osob) z okolí Kralup nad Vltavou, 15 rodin z okolí Dejvic, Podbaby a Troje. Zbytek 22 rodin byl roztroušen po obcích jihuzápadně od Prahy směrem k Berounu.

V Uhříněvsi a okolí před 1. sv.válkou bylo jen okolo 50 evangelíků, což je méně než v roce 1782. Změnu přinesl rok 1918, kdy po vyhlášení ČSR nastal velký zvrat v náboženském životě lidí. Při sčítání lidu roku 1921 bylo zjištěno již 292 vyznavačů českobratrského náboženství. První bohoslužby se v Uhříněvsi konaly dne 30. května 1920 na radnici, Vánoce téhož roku jsou významné vysluhováním první Večeře Páně podobojí. Nedělní školu vedla sestra Ludmila Košková a bratr Vejnar. V té době se zrodila myšlenka na postavení církevního stánku. Proto byl od obce zakoupen pozemek o výměře 217 sáhů za cenu 5 589 Kč na tehdejším náměstí Jiřího z Poděbrad, dnes Husově náměstí. O stavbu modlitebny se nejvíce starali členové výboru kazatelské stanice Karel Douba, Václav Košek, Jan Šimr, pánové Hauk, Choc, Štolc a dámy Hamerová, Jíchová a Moravcová.

Základní kámen byl slavnostně položen 1.7.1923. Stavba si vyžádala celkové náklady 160 000 Kč. Mnohé práce vykonali členové sboru zdarma, jinak by cena byla daleko vyšší. Modlitebnu otevřeli v neděli 7. září 1924. Účastníci oslavy se sešli před radnicí, aby se rozloučili s místem dosavadních bohoslužeb. Pak se průvod vydal k nové modlitebně, kde sestra Košková předala seniorovi br. Součkovi klíče a ten chrám otevřel. Po církevních zpěvech a kázáních zazpíval na závěr místní pěvecký spo-

lek Hlahol píseň „Kdož sú boží bojovníci“. K slavnostnímu aktu byl vydán pro účastníky slavnostní list, sloužící jako pozvánka i jako program oslav. Současně na něm byly vytištěny texty žalmů, které se zpívaly při slavnosti.

V roce 1930 se Uhříněves stala samostatným farním sborem. Měla k tomu všechny předpoklady: kostel, faru, své staršovstvo, Nedělní školu a Sdružení mládeže. Při osamostatnění měla zdejší farnost 1 080 duší z 52 obcí a osad. Dokladem trvalé přítomnosti evangelíků v okolí Uhříněvsi je dodnes fungující evangelický hřbitov v Benicích, na který pozemek věnoval sedlák Jaroslav Krbec z Benic.

Důležitým mezníkem v životě evangelického sboru se stal rok 1962, kdy pod vedením faráře Jiřího Petříka začala pravidelná ekumenická shromáždění především s římskokatolickou církví vedenou duchovním správcem P. Františkem Tesařem. V letech 1979 až 1984 byla provedena rekonstrukce modlitebny, byl změněn její interiér a za modlitebnu byl zřízen farní byt.

Přehled farářů/ek působících v uhříněveské evangelické farnosti

období	příjmení	jméno	titul	narozen(a)	zemřel(a)
1926–1928	Dobiáš	Jaroslav		1874	1943
1929–1930	neobsazeno				
1930–1967	Petrík	Jiří		15. 5. 1901	2. 11. 1980
1967–1979	Voříšek	Jaroslav	Mgr.	1941	20. 6. 2014
1979–1981	neobsazeno				
1981–1992	Krpálková	Jindřiška	Mgr.	10. 6. 1953	
1993–2000	Škeříková	Irena	Mgr.	1958	22. 10. 2012
2000–2002	neobsazeno				
2002–2012	Pír	Vladimír	Mgr.	1975	
2013–dosud	Ort	Jiří	Ing. Mgr.	14. 10. 1963	

**Českobratrská církev evangelická
v Uhřiněvsi**

zve srdečně ku

SLAVNOSTI
posvěcení českobratrské
modlitebny Husovy
v Uhřiněvsi

v neděli 7. září 1924 o ½ 3. h. odp.

P o ř a d :

1. Shromáždění se účastníků před radnicí v Uhřiněvsi o půl 3. hodině a rozloučení se s dosavadním místem, kde se bohoslužby konaly.
2. Průvod k modlitebně Husově, seřazený dle pokynů pořadatelů.
3. Slavnost posvěcení modlitebny: a) výkon br. seniora J. Součka, b) proslovy, c) kázání v modlitebně a s bal-konu jejího.

Ku slavnosti této, kterou činíme krok ve svém návratu k dědictví otců, **zveme nejen českobratrskou veřejnost, ale i veškeré obecnstvo**, pokud v něm nevymřela vzpomínka na největší dobu našeho národa, dobu husitskou a českobratrskou, a na muže, kteří dodnes stojí před námi jako duchovní vůdcové, na Husa, Žižku a Komenského.

KAZATELSKÁ STANICE
českobratr. církve evang. v Uhřiněvsi.

100 let

Tomáš Trkovský

100 let od otevření kostela v Praze-Uhříněvsi znovu připomíná život sboru a trochu nutí vracet se vzpomínkami na dobu, kterou jsme s uhříněveským sborem prožili. Pročetl jsem si sborník k 90. výročí kostela a rád bych připomněl několik „přízemních“ příběhů a událostí. Snad jen proto, aby byly zaznamenány. Předkládám proto několik zážitků, především z doby opravy kostela, které jsem byl přímo účasten.

První připomenutí, jen pro atmosféru doby, ve které jsme žili. Jde o příběh původní uhříněveské fary. Nebyla využívána, br. farář Petřík bydlel po dlouhou dobu svého působení jinde, a tak sbor (pro mě v dávné minulosti) faru pronajal. Nájem přecházel na další generace rodiny a v době, kdy do Uhříněvsi přišla Jindřiška Krpálková a já se stal kurátorem sboru, chtěli jsme se sešlým domem nějak naložit. Nájemníci neplatili dlouhé roky nájem a hlavně... rázná nájemnice byla tehdy předsedkyní uličního výboru KSČ. Chtěli jsme se do domku dostat, posoudit stav a dojednat nápravu. Byli jsme však velice hlasitě vykázáni už ve dveřích a dostalo se nám poučení (parafrázuji) – V socialismu má, jak sami víte, každý svůj úkol. Vaším úkolem je starat se o údržbu domu a našim úkolem je... (všichni víme co). – Přece se to povedlo vyřešit. Našli jsme soudního znalce (ten byl vyhozen také), napsal posudek z chodníku a po dalším úsilí se podařilo prodat dům i s nájemníky. U toho všeho ještě další příhoda. Přišel soused fary a řekl – dělejte, prosím, něco s tím domem. Zeď mezi pozemky spadla na mého „Tudora“. Nic po vás nechci, ale ať se nikomu nic nestane-

Příběh z rozebírání vnitřku kostela. V celkem ponuré náladě (protože došly peníze) rozebírali můj předchůdce v kurátorství br. Krbec (muž velké a nezdolné naděje) a presbyter br. Fr. Macháček (starostlivý skeptik – bez peněz přece nejde pokračovat) dřevěný stupínek před čelní stěnou kostela. Do toho jsme přišli s Jindřiškou s příslibem další půjčky či daru, už si nevybavuji, z kterého zdroje, z jednání Synodní rady. Br. Krbec zatnul krumpáč do dřevěného stupínku, rozzářil se mu obličej, rozpráhl ruce a zvolal – vidíš Františku, co jsem ti říkal (!) – a oba usilovně rozebírali dál.

Další událost – stavba lešení. Zítra přijde zednická parta a omítne štítovou stěnu fary! Už nezbyval čas, a tak v pozdním odpoledni nastoupila farářka s kurátorem. Lešení jsme postavili, ale dodnes si pamatuji obavy, třesení kolen spolu se strachem, které nás toho odpoledne provázely.

A zadní dřevěná stěna kostela – také dost parádní úkol. Mimo běžné úkony – na výkresu elegantní oblouky, ale jak je udělat. Přišel (nedivím se, že po brblání) na to náš skvělý spolupracovník Jára Kočí. Udělali jsme šablonu na výsledný tvar oblouku, rozřezali nosné latě na tenké a dlouhé plátky a ty v šabloně slepili do původního profilu. Leč: při převozu oblouků na konečné opracování, bylo to potmě a trochu tajně, jsme zlomili podlahu našeho auta. Auto opravila a polepila údržbářská dílna mého zaměstnavatele (se slovy „a teď v tom zase můžete vozit slůňata“).

Mozaika, krásný nápad, inspirovaný tapiserií sestry Marie Jiříčkové. Ale ani Marie neměla s mozaikou zkušenosti. Udělala to skvěle, já byl zaneprázdněn hledáním, sběrem a dovozem kamenů. Kameny na golgotské kříže – ty jsou sesbírány po odstřelu zemního tělesa dnešní dálnice kolem Dobříše (aby se to nepletlo, přišel jsem o obě zadní pneumatiky, jejich zbytky létaly jak o velké ceně). Kameny, které tvoří krvavé krůpěje milosti jsou ze dvou zdrojů. Ty větší z opuštěného lomu v Českém krasu, menší kameny byly poslány se železničním šterkem na obnovu tratě z lomu ve Skutči, hlavy zástupů pod křížem jsou také ze dvou míst. Ty tmavé objevila Marie na vyvážce u lochkovské cementárny (jde o nerozemletý slínek). Doplněno oblázky, které přinesli členové sboru. Plocha pozadí mozaiky je zhotovena z komerčně dodávaných kamenných destiček.

Oblouková okna, v té době poněkud výstřední požadavek. Původní okna byla krásná, ale časem opotřebovaná, s jednoduchým zasklením. Výrobu nových oken s obloukem zařídila dcera Fr. Macháčka v dílnách Pražské stavební obnovy. Zasklení a barevné segmenty vyrobil a instaloval sklářský výtvarník z Nového Boru.

Další „sklo“. Koule osvětlení. Mosazné části a skleněné koule dodal výtvarník, kterého znala Marie. Všeho bylo akorát. Došlo však k pádu nejméně dvou koulí a ke zranění sestry Rut Jiříčkové. Kde sehnat nové? Po hledání vyfoukl náhradní za sjednané množství rumu sklář v Rapotíně u Šumperka.

Co závěrem? Všechny vybrané příhody mají něco společného. Dobře dopadly! Spojuje je společné úsilí členů sboru (až s odstupem jsem velmi ocenil i úsilí zakladatelské generace sboru, která měla původní interiér samozřejmě ráda). Po několik, ke konci již vyčerpávajících, let v tehdejší nesnadné době nám pomohlo více lidí mimo církve, mí kolegové v zaměstnání, mnohdy i řidiči nákladáků. Spojuje je i společná péče církve a pomocná díla v Německu a Švýcarsku. Nemá smysl moc rozumovat, stejně víme odkud rozhodující pomoc přišla. A tak mohu skončit – díky, povedlo se!

Nedělní škola v Uhříněvsi

Malá myšlenka o velké věci...

Jindřiška Krpálková

Sbor slaví 100 let založení a bytí evangelického kostela v Uhříněvsi. Nějakou chvíli jsem byla u toho a byla jsem i někým, kdo se na dění v něm podílel 11 let. Mně samotné je najednou z ničeho nic už 71. Tolik se toho stalo a děje, přelomové události i každodenní život. Bydlím v Uhříněvsi a patřím sem, mám tu svůj sbor a náš kostel. Jsem za to vděčná a každý den z toho mám kousek radosti, že mám kam přijít a být vítaná, kdykoli do kostela přijdu, a to i přesto, že sama sboru v posledních 30 ti letech nic moc nedávám, protože mám energii jen na to být a dávat jinde.

Do sboru jsem přišla jako mladá a hodně nezkušená vikářka. Co mě fascinovalo, drželo a neslo, byla a je dosud křesťanská zvěst, bible a ty závažné, rozhodující, úžasné, nádherné, životodárné informace v ní. Lidé ve sboru v Uhříněvsi mi ukázali ještě něco jiného – víru v praxi, v každodenním životě, odhodlání víru udržet a předat dál, nezbytnou nutnost společenství víry. Tenkrát věděli to, co já v plné míře vím až dnes – je nutné, abychom měli kam přijít, je zásadní mít možnost přicházet do prostoru, kde je možné společně zažívat, přijímat jako dar a sílu pro svůj život a spoluvytvářet a předávat dál základní informaci života. Potřebujeme místo pokoje a radosti, místo naděje, místo, kde spolu s ostatními lidmi můžeme hledat a nacházet to důležité a rozhodující, prožitek blízkosti k tomu, co nás přesahuje a spojuje.

Rok 1924 otevření kostela byl rokem, kdy patřit k církvi Českobratrské evangelické znamenalo být ve středu dění, být samozřejmě tam, kde být je být správně, být tam, kde je radostná a dělná atmosféra, kde se toho hodně děje, kde jsou všichni důležití pokrokoví lidé z Uhříněvsi, kteří společně přispívají ke správnému směru církve i celého Československa.

V roce 1981, kdy jsem já do sboru přicházela a kostel byl rozestavěný, to byla odvaha víry těch, co zůstali, navzdory všemu tomu nebezpečí a odmítání ostatních, cílená snaha udržet to místo, evangelický kostel, Husovu kapli. Tehdy, před mým příchodem, synové a dcery zakladatelů sboru a ti, kdo do sboru postupně přišli, pochopili, že kostel už trochu chátrá a navíc nemá to, co by potřeboval, pokud chce mít faráře, vlastně potažmo pokud vůbec chce existovat dál. V té době někteří z nich už vlastně pomalu stárli a pro sebe ten kostel tak úplně nepotřebovali, jim by býval ještě vydržel. Ale to oni nechtěli, chtěli, aby po nich přišly jejich děti a vnuci, a aspoň někdo další a nový a aby i oni měli kam přijít. S jakousi až zarputilostí a sveřepostí do toho šli a dali tomu strašně moc energie. Když jsem přišla já, tak

mě do toho všeho snažení přivzali a šli od té chvíle do stavění a budování se mnou. Dali mi a spolu se mnou nám mladším důvěru a dílo se podařilo a dodnes je krásné. Nikdy nezapomenu, jak jsme vyjednávali, stavěli, sháněli, nakupovali, natírali a jaká vůle, jaká síla a invence a jaké přátelství a podpora v tom byly. I hodně zábavy a smíchu. A živý příběh o tom, že v křesťanské víře, v evangelické tradici vidíme smysl a moc dobře víme, že kostel tady bude dál, musí být dál, protože je ho zapotřebí. Podstatná byla i silná podpora celé církve a nemalá finanční pomoc ze zahraničí. Od té doby kostel potřeboval a bude potřebovat další opravy.

Myslím, že v roce 2024, kdy máme svobodu a církev se může svobodně projevovat, znovu máme vědět, že místo modlitby a setkávání tu bude, ano, určitě, ale jen, když my lidé budeme chtít a zarputile a cíleně na tom budeme trvat, stejně jako ti před námi. Myslím, že proto slavíme 100 let kostela jako významný mezník, impuls a okamžik k získání odvahy a síly držet toto místo živé a krásné na dalších 100 let pro všechny ty, kdo sem přicházejí a budou přicházet.

Farář Petr Hudec (administrace listopad 2000 až září 2002)

Pavel Zoubek

V říjnu 2000 jsem byl jen několik měsíců kurátorem sboru, když farářka Irena Škeříková odešla ze sboru - po dohodě, předčasně. Najednou se před sborem i před staršovstvem otevřela zcela nová situace. Co teď bude? Jak si s tím poradíme? Kam poroste personální fond - dokážeme udržet vlastního faráře? Na co máme sílu? Co vlastně chceme? V této nejisté atmosféře jsme se sešli na schůzce staršovstva na kruchtě kostela.

Otevřely se dveře a v nich stála mně neznámá mohutná postava s plnovousem. Pravila: „Jsem farář Petr Hudec z dejvického sboru. Byl jsem k vám přidělen jako administrátor. Já jsem k vám nechtěl.“ Krve by se ve mně nadořezal. No nazdar. Ještě toto. Jak to můžeme zvládnout?

Snad nikdy v životě jsem se při prvním setkání s nějakým člověkem tolik nemýlil.

Farář Hudec usedl a pravil, že chce hlavně poslouchat. Že se nechce do práce staršovstva nadbytečně vměšovat, že nabízí zajistit takové a takové bohoslužby, toto nabízí pro děti a podobně. Atmosféra se uvolnila a vše

Původní interiér Husovy kaple

Farníci v roce 1920

pak probíhalo v harmonii. Nemyslím tím jen toto vstupní i následující staršovstva. Myslím tím i jeho bezmála dvouletou práci v našem sboru. Je třeba říct, že ji dělal nejen poctivě a s nasazením, ale zřetelně i s láskou.

Následující období dodnes považuji za jedno z nejkrásnějších v historii sboru. Dohodli jsme se, že budeme s maximální rozvahou zkoumat, zda chceme mít vlastního faráře. Trvalo nám to dva roky. Zkoumali jsme nejen naše finanční možnosti, ale především jsme potěžkávali své odhodlání ve sboru a pro sbor pracovat, dlouhodobě. Farář Petr Hudec byl vždy připraven poradit či pomoci, ale sám se do tohoto našeho vnitřního zápolení nevměšoval.

On takový - vlastně existenční - zápas může být pro sbor zničující, ale může se paradoxně stát i vzpruhou pro jeho další život. A co s tím uděláme dnes?

Dodnes nevím, proč Petr Hudec pravil, že k nám nechtěl. Nejspíš nás předcházela v seniorátu špatná pověst. Nebo jen chtěl zdůraznit, že naše svoboda v rozhodování o svém osudu nebude z jeho strany krácena. Už to ale neřeším. Pro mě je důležité, že jsme se s Petrem Hudcem během těch dvou těžkých i krásných let velice osobně sblížili. Stali jsme se přáteli a jsme jimi dodnes.

Vzpomínky na Mauthausen

Vlasta Janík

Je už to opravdu velmi dávno, co jsme začali organizovat cesty do koncentračního tábora, abychom uctili památku 294 mužů, žen a dětí, kteří byli zavražděni ve třech popravních termínech za to, že poskytli pomoc parašutistům z výsadek ANTHROPOID, SILVER A, INTRANSITIVE a TIN.

Poprvé jsme takto do Mauthausenu vyrazili v roce 2008. Vždy jsme chtěli dát akci duchovní rozměr, a proto jsme chtěli mít na výpravě duchovního pastýře. Obstarat takového člověka měl před první výpravou na starost Vojtěch Šustek, archivář Hlavního města Prahy, snad největší znalec období heydrichiády a editor několik svazků dokumentů z této doby. Bohužel Vojtovi se tehdy nepodařilo ze strany římskokatolických duchovních nikoho sehnat. Já už jsem možná v tu dobu do Uhříněvsi dojížděl a tak jsem oslovil Vládu Píra, tehdy faráře uhříněveského sboru. Vojta jej ještě před výpravou navštívil a dal mu tu správnou nalejvárnou, o co nám jde, jak

si to představujeme a co pro historii českého národa období heydrichiády znamená.

24. října, přesně na den největší popravky československých občanů v Mauthausenu, kdy ve dvojminutových intervalech bylo zavražděno 262 obětí, jsme vyrazili tehdy ještě osobními vozy do Rakouska, kde se tábor nachází. Jelo nás tehdy asi 12. Mezi jinými byl mezi námi Jaroslav Čvančara, badatel, který se dlouhodobě zabývá dobou okupace a hlavně heydrichiádou, již jmenovaný Vojtěch Šustek, ale i také bohužel již zesnulý sochař Oldřich Hejtmánek, či Barbora Sládková, vnučka a praneť Přemysla a Dalibora Šindelkových, kteří byli od roku 1942 vězni v KT Mauthausen a dožili se osvobození. Účast byla sice komorní, o to však intenzivnější a s maximálním prožitkem.

Po této akci jsme si řekli, že za rok výpravu znovu uskutečníme. Pro její rozšíření a aby se do Mauthausenu dostali i přímí potomci obětí jsme se rozhodli, že vypravíme do Mauthausenu autobus. Tož provedli jsme výběrové řízení, z kterého nejlepší nabídku dala firma Helios pana Semeckého, s kterým do Mauthausenu ostatně jezdíme dodnes. V rámci propagace jsme sestavili pozvánku a přes naše mailové kontakty ji rozeslali našim kamarádům, známým a hlavně příbuzným a pamětníkům.

Ohlas byl neočekávaně velký. Podařilo se nám naplnit dva autobusy. Jednalo se o lidi, kteří byli naladěni na stejné vlně. Dostat informaci o tom, co se v roce 1942 v KT odehrálo, ale také odejít z tohoto temného místa v naději, že oběť našich předků nebyla marná. Což se myslím dokonale povedlo. Průvodcovské role se totiž ujal Josef Klat, přeživší vězeň koncentračního tábora Mauthausen. Bohoslužbu slova, jak my nazýváme duchovní část výpravy, vedl právě Vláda Pír. Tato část byla naplněna nejen čtením z Písma a krátkým kázáním, ale i čtením všech 294 jmen obětí. Toto čtení jmen vždy v duších posluchačů vyvolá silný citový zážitek, neboť když slyšíte několikrát zaznít jedno příjmení, tak si uvědomíte, jak hrozná musela být touha Němců po mstě za smrt třetí nejmocnějšího muže v hierarchii SS.

Bohužel nic netrvá věčně. V roce 2012 končil Vládovi Pírovi farářský mandát a další duchovní práci odešel vykonávat až do vzdáleného Suchdola nad Odrou. To mu zamnezilo v pokračování této bohumilé činnosti.

Nicméně do Mauthausenu jezdíme stále. Letos to už bude 16. sezóna. Vláda byl u toho, kdy vše vznikalo. Dal tomu formu a styl a za to mu patří velký dík. I těm členům sboru, kteří se společně s Vládou zájezdů účastnili.

Evanjelický zbor v Uhříněvsi a Říčanoch: spoločenstvo v pohybe

Pavol Bargár

Stále mám v živej pamäti tú nedeľu v júni 2010, keď sme s Ivkou prvýkrát prišli na bohoslužbu do kostola v Uhříněvsi. Prijemne nás prekvapilo milé prijatie, ktorého sa nám, neznámym návštevníkom, od účastníkov bohoslužieb dostalo. A príjemným prekvapením bola i pestrosť a rôznorodosť tohto malého spoločenstva: a to s ohľadom na vekovú štruktúru, oblečenie a vzhľad i záujmy a dôrazy. Prišli sme znova a znova, postupne sa zoznámili s ďalšími členmi zboru – a to nielen v Uhříněvsi, ale i v Říčanoch, kde bohoslužby so špecifickou, komornou atmosférou stoja za zvláštnu zmienu – a napokon v zbere zakotvili a zostali až doteraz.

Ako plynuli roky, tak sa menila i skladba členov zboru a profil zborového života. Na poste zborového farára vystriedal Vládu Píra Jírka Ort. Zbor prechádzal i viacerými dlhšími či kratšími „mediobdobia“, keď sa na kazateľnici striedali administrátori, hosťujúci farári či laickí kazatelia. Všetci z nich prinášali vlastné dôrazy a témy. (Osobná poznámka: s mimoriadnou vďakou spomíname na to, ako Jírka krstil našu Sofinku a potom i Damianka).

Do zboru prichádzali a prichádzajú noví ľudia, jednotlivci i rodiny – a ďalší zase odišli a odchádzajú. Táto pestrosť a dynamika členskej základne je, myslím, jednou zo základných charakteristík nášho zboru: sú tu ľudia, ktorí sa do zboru narodili a (s najväčšou pravdepodobnosťou) v ňom strávia celý život; ľudia, ktorí do zboru prišli v určitej fáze svojho života a našli v ňom dlhodobý duchovný domov; ľudia, ktorí so zborom prežili dlhšiu či kratšiu časť svojho života a potom sa z najrozličnejších dôvodov posunuli ďalej; a tiež ľudia, pre ktorých náš zbor slúži ako krátkodobá prestupná stanica na ceste ich života. Som vďačný za všetkých z nich. Všetci z nich pomáhajú obohacovať uhříněvesko-říčanský zbor a spoluvytvárať jeho tvár.

Prejavuje sa to na skladbe činností, ktorými zbor žije. Postupne boli uvádzané, naberali na význame – a v niektorých prípadoch zase zanikali – aktivity ako stretnutia maminiek s malými deťmi, zborové dovolenky, večery či zborové dni s hosťom, posedenia s grilovaním na zborovej záhrade, biblické víkendy, rozličné formáty biblických hodín, prednáškové cykly, Noci kostolov, atď., atď. Ich uvedenie či vydarený priebeh priniesol – a prináša – nové impulzy, radosť a nádej. A ich prípadné utlmenie či

zánik zase smútok, možno nostalgiu – a určite možnosť zamyslieť sa nad zmyslom cirkevného spoločenstva ako celku.

Ďakujem Pánu Bohu za cirkevný zbor, ktorého súčasťou sme byť. Za jeho pestrosť, rôznorodosť, neustálu zmenu. Za spoločenstvo v pohybe. Za túto dynamiku prúdenia okolo pevného bodu, ktorým je presvedčenie o Božej milosti, prijatí a láske. O neustálom Božom prichádzaní za človekom, ako ho nachádzame zosobnené v príbehu Ježiša z Nazareta. Nie je vždy jednoduché v takejto pestrosti a dynamike žiť. Niekedy máme na rôzne veci rozličné pohľady, niekedy to iskrí. Ale prechovávam nádej, že v komplexnosti všetkých týchto radostí, zmien a výziev sme spolu kráčať v ústrety Božej vláde – ako sestry a bratia, ako uhříněvesko-říčanský cirkevný zbor v celku Kristovej cirkvi.

Farní sbor ČCE v Uhříněvsi a v Říčanech

telefon: 211 222 198

mobil: 607 886 447

<http://uhrineves.evangnet.cz>

redakční e-mail: jiri.ort@evangnet.cz